

VARIA**KS. WOJCIECH GUZEWICZ**

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie Filia w Elku

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6759-0856>

e-mail: wojciech.guzewicz@uwm.edu.pl

**KAPŁANI DIECEZJI EŁCKIEJ
ZMARLI W LATACH 1997–2002
(KS. MIECZYŚLAW KUŹMICKI, KS. TADEUSZ
ZAJĄCZKOWSKI, KS. MIROŚLAW ZDANCEWICZ,
KS. JERZY DZIENISZEWSKI, KS. WITOLD GÓRSKI,
KS. ZDZISŁAW KAZIMIERZ LACHOWICZ, KS. EDMUND
BURZYŃSKI, KS. ZENON PARAKIEWICZ, KS. EDMUND
PRZEKOP, KS. TADEUSZ STEFAN ADAMCZYK,
KS. IGNACY DZIERMEJKO, KS. HENRYK MAŃCZUK,
KS. KAZIMIERZ SUCHECKI, KS. KAZIMIERZ
KACZOROWSKI, KS. MIECZYŚLAW PYKAŁO)**

Streszczenie: Artykuł skupia się na przedstawieniu piętnastu biogramów zmarłych kapłanów diecezji ełckiej z lat 1997–2002, tj. ks. Mieczysława Kuźmickiego († 1997), ks. Tadeusza Zajączkowskiego († 1997), ks. Mirosława Zdancewicza († 1997), ks. Jerzego Dzieniszewskiego († 1998), ks. Witolda Górskiego († 1998), ks. Zdzisława Kazimierza Lachowicza († 1998), ks. Edmunda Burzyńskiego († 1999), ks. Zenona Parakiewicza († 1999), ks. Edmunda Przekopa († 1999), ks. Tadeusza Stefana Adamczyka († 2000), ks. Ignacego Dziermejki († 2000), ks. Henryka Mańczuka († 2000), ks. Kazimierza Suheckiego († 2000), ks. Kazimierza Kaczorowskiego († 2001) oraz ks. Mieczysława Pykały († 2001). Dodatkowo, pod każdym hasłem, zamieszczona została bibliografia przedmiotowa. Biogramy opracowano w układzie chronologicznym, a w ramach danego roku – alfabetycznym.

Słowa kluczowe: biogramy, diecezja ełcka, zmarli kapłani w latach 1997–2002

**PRIESTS OF THE EŁK DIOCESE
WHO DIE IN THE YEARS 1997–2002
(FR. MIECZYŚLAW KUŹMICKI, FR. TADEUSZ ZAJĄCZKOWSKI,
FR. MIROŚLAW ZDANCEWICZ, FR. JERZY DZIENISZEWSKI,
FR. WITOLD GÓRSKI, FR. ZDZIŚLAW KAZIMIERZ LACHOWICZ,
FR. EDMUND BURZYŃSKI, FR. ZENON PARAKIEWICZ,
FR. EDMUND PRZEKOP, FR. TADEUSZ STEFAN ADAMCZYK,
FR. IGNACY DZIERMEJKO, FR. HENRYK MAŃCZUK,
FR. KAZIMIERZ SUCHECKI, FR. KAZIMIERZ KACZOROWSKI,
FR. MIECZYŚLAW PYKAŁO)**

Abstract: The article presents fifteen biographies of deceased priests of the Ełk diocese from the years 1997–2002, i.e. Father Mieczysław Kuźmicki († 1997), Father Tadeusz Zajączkowski († 1997), Father Mirosław Zdancewicz († 1997), Father Jerzy Dzieniszewski († 1998), Father Witold Górski († 1998), Father Zdzisław Kazimierz Lachowicz († 1998), Father Edmund Burzyński († 1999), Father Zenon Parakiewicz († 1999), Father Edmund Przekop († 1999), Father Tadeusz Stefan Adamczyk († 2000), Father Ignacy Dziermejko († 2000), Father Henryk Mańczuk († 2000), Father Kazimierz Suchecki († 2000), Father Kazimierz Kaczorowski († 2001) and Father Mieczysław Pykała († 2001). Additionally, a subject-specific bibliography is provided under each entry. The biographies are arranged chronologically, and within a given year, alphabetically.

Keywords: dictionary, Ełk diocese, deceased priests in 1997–2002

Wprowadzenie

W artykule zostanie przedstawionych piętnaście biogramów kapłanów diecezji ełckiej zmarłych w latach 1997–2002, tj. ks. Mieczysława Kuźmickiego († 1997), ks. Tadeusza Zajączkowskiego († 1997), ks. Mirosława Zdancewicza († 1997), ks. Jerzego Dzieniszewskiego († 1998), ks. Witolda Górskiego († 1998), ks. Zdzisława Kazimierza Lachowicza († 1998), ks. Edmunda Burzyńskiego († 1999), ks. Zenona Parakiewicza († 1999), ks. Edmunda Przekopa († 1999), ks. Tadeusza Stefana Adamczyka († 2000), ks. Ignacego Dziermejki († 2000), ks. Henryka Mańczuka († 2000), ks. Kazimierza Sucheckiego († 2000), ks. Kazimierza Kaczorowskiego († 2001) oraz ks. Mieczysława Pykały († 2001).

Na treść każdego biogramu składać się będzie ponad 50 podstawowych informacji, w tym wzmianka o środowisku rodzinnym kapłana, ukończonych szkołach i seminarium, święceniach kapłańskich, wikariatach, pracy proboszczowskiej, innych stanowiskach zajmowanych w ramach diecezji ełckiej, ale nie tylko, odznaczeniach i godnościach kościelnych i państwowych, okolicznościach śmierci i pogrzebu, itp. Dodatkowo pod każdym biogramem zamieszczona zostanie bibliografia przedmiotowa. Biogramy w każdej części są opracowane w układzie chronologicznym, a w ramach danego roku w układzie alfabetycznym.

Generalnie wszystkie biogramy zostały opracowane w oparciu o trzy rodzaje publikacji: nekrologi zawarte w „Kronikach Urzędowych Diecezji Ełckiej”, *Słownik* – ks. prof. Andrzeja Kopiczki oraz hasła słownikowe i encyklopedyczne opracowywane przez ks. Wojciecha Guzewicza. Istotne znaczenia ma tu zwłaszcza

pozycja pt. „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*” *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, w której to ks. Wojciech Guzewicz przedstawił biogramy zmarłych kapłanów diecezji ełckiej do roku 2017. Niniejsze opracowanie nie jest jednakże wierną kopią tamtego *Słownika*. Różni się zarówno pod względem treści (w biogramach pouzupełniano niektóre informacje) oraz pod względem literatury przedmiotu (dodano nowe publikacje).

1997

KUŹMICKI MIECZYŚLAW (1919–1997)

Urodził się 17 marca 1919 r. w Bacieczkach k. Białegostoku, na terenach ówczesnej archidiecezji wileńskiej, jako syn Jana i Emilii z domu Cylwik. Studia uniwersyteckie (seminaryjne) rozpoczął w Wilnie, a ukończył w Białymstoku. Tu też przyjął święcenia kapłańskie z rąk abpa Romualda Jałbrzykowskiego 19 czerwca 1949 r. Pracował jako wikariusz w parafiach Dąbrowa Białostocka (1949–1955) i Białystok – pw. św. Rocha (1955–1957). W 1957 r. otrzymał zadanie zorganizowania samodzielnej placówki duszpasterskiej w Minkowicach, pozostałej po polskiej stronie części parafii Odelsk. Z końcem 1960 r. zgłosił chęć pracy w diecezji warmińskiej. Po uzyskaniu zgody władz kościelnych i przybyciu do diecezji warmińskiej podjął pracę duszpasterską w parafii Pieszkowo, obsługując jednocześnie parafię Ignalin, której został administratorem 20 lutego 1963 r. 9 października 1976 r. został administratorem (a potem także proboszczem) parafii pw. Matki Bożej Wspomożenia Wiernych w Klusach. Funkcję tę pełnił aż do przejścia na emeryturę, tj. do 25 kwietnia 1989 r. Był odznaczony m.in. godnością kanonika honorowego Kapituły Kolegiackiej w Dobrym Mieście (1989). Do diecezji ełckiej inkardynował się już jako emeryt 27 marca 1993 r. Zmarł w Klusach 11 października 1997 r. i tam też został pochowany na miejscowym cmentarzu.

Śp. ks. kan. Mieczysław Kuźmicki, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 1997, nr 4, s. 98; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 161–162; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 37–38; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

ZAJĄCZKOWSKI TADEUSZ (1932–1997)

Urodził się 30 stycznia 1932 r. w miejscowości Grochy Nierzmięta w parafii Poświętne (w diecezji łomżyńskiej), w rodzinie Józefa i Stanisławy z domu Kruzszeńskiej. Do szkoły podstawowej uczęszczał w Pietkowie, po czym kształcił się w Liceum Ogólnokształcącym w Łapach. Po zdaniu matury w 1952 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży, które ukończył w roku 1957, przyjmując 8 września tegoż roku święcenia kapłańskie z rąk bpa Czesława Falkowskiego, biskupa łomżyńskiego. Pracował jako wikariusz w kilku parafiach:

Czarnej k. Myszyńca, Tykocinie, Kadzidle, Andrzejewie, Wysokiem Mazowieckiem i Ostrołęce. 18 października 1973 r. został proboszczem parafii pw. św. Marii Magdaleny w Mikaszówce, a dwa lata później, tj. 10 listopada 1975 r. – proboszczem parafii pw. Matki Bożej Anielskiej w Lipsku n. Biebrzą. 30 czerwca 1992 r. odznaczony został godnością kanonika gremialnego kolegiackiej kapituły sejneńskiej. Dzięki jego trosce kościół parafialny w Lipsku został w dużej części odnowiony. Wśród nabożeństw parafialnych z wielką gorliwością rozwijał kult Matki Bożej Bazylianki. Jako proboszcz parafii Lipsk złożył wniosek do kurii biskupiej w Łomży (przed 1992 r.) o podjęcie procesu beatyfikacyjnego Marianny Biernackiej (wyniesienie na ołtarze Marianny Biernackiej wraz ze 107 innymi męczennikami okresu II wojny światowej dokonał Ojciec Święty Jan Paweł II podczas siódmej pielgrzymki do Ojczyzny 13 czerwca 1999 r.). Zmarł w szpitalu w Dąbrowie Białostockiej 6 listopada 1997 r. w 68. roku życia i 43. roku kapłaństwa. Został pochowany na cmentarzu parafialnym w Lipsku n. Biebrzą.

Z. Sędziak, *Śp. ks. kan. Tadeusz Zajączkowski (1932–1997)*, „Martyria” 1997, nr 11, s. 4; *Śp. ks. kan. Tadeusz Zajączkowski*, „Kronika Urzędowa Diecezji Elckiej” 1997, nr 4, s. 99; W. Guzewicz, *Parafia Mikaszówka 1907–2007*, „Episteme” 61(2007), s. 43–44; J. Czartoszewski, *Historia duszpasterstwa katolickiego w parafii Matki Bożej Anielskiej w Lipsku nad Biebrzą w latach 1914–1997*, „Studia Elckie” 2014, t. 2, s. 213–239; W. Guzewicz, „Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji elckiej (1992–2017)*, Elk 2017, s. 77–78; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Elk 2018.

ZDANCEWICZ MIROSLAW (1972–1997)

Urodził się 10 sierpnia 1972 r. w Augustowie w rodzinie Wiesława i Jadwigi z domu Skowrońskiej. Pochodził z miejscowości Dalny Las, parafia Studzieniczna. Ojciec był rolnikiem, matka zaś pracowała jako nauczycielka w szkole podstawowej. Miał czterech braci. Szkołę podstawową ukończył w Serwach, a następnie kształcił się w Liceum Ogólnokształcącym im. Grzegorza Piramowicza w Augustowie (1986–1990). Po maturze w 1990 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie. Z chwilą utworzenia diecezji elckiej w 1992 r. został studentem Wyższego Seminarium Duchownego w Elku. Aby otrzymać święcenia presbiteratu, musiał uzyskać zgodę Stolicy Apostolskiej z Kongregacji Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, ponieważ do 25 lat – wymaganych przez prawo kanoniczne – brakowało mu 14 miesięcy. Święcenia kapłańskie przyjął 15 czerwca 1996 r. z rąk bpa Wojciecha Ziembę, biskupa elckiego. Od 29 czerwca 1996 r. był wikariusz parafii pw. Chrystusa Króla w Suwałkach. Przepracował tam pełen rok. Poniósł śmierć w wypadku samochodowym w zderzeniu Fiata 126p ze Starem na drodze prowadzącej ze wsi Wyokie w kierunku Wieliczek. Tragedia wydarzyła się w poniedziałek 22 września 1997 r. Pogrzeb odbył się 25 września 1997 r. w parafii pw. Matki Bożej Szkaplerznej w Studzienicznej. Po zakończonych uroczystościach ciało kapłana spoczęło na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Śp. ks. Mirosław Zdancewicz, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 1997, nr 2–3, s. 65; W. Guzewicz, „Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 80; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

1998

DZIENISZEWSKI JERZY (1969–1998)

Urodził się 1 listopada 1969 r. w Augustowie. Pochodził z parafii Bargłów Kościelny, później jego rodzina zamieszkała na terenie parafii pw. Jana Chrzciciela w Augustowie. Studia seminaryjne odbył w latach 1990–1996, najpierw w Łomży (1990–1992), a następnie w nowo powstałym seminarium duchownym w Ełku (1992–1996). Świecenia kapłańskie przyjął 15 czerwca 1996 r. z rąk bpa Wojciecha Ziemby, biskupa ełckiego. 29 czerwca 1996 r. został wikariuszem i katechetą parafii pw. Matki Bożej Anielskiej w Lipsku n. Biebrzą. W listopadzie 1997 r. pełnił tymczasowo obowiązki administratora tejże parafii (po śmierci ks. prob. Tadeusza Zajączkowskiego). Zmarł nagle w sobotę 5 grudnia 1998 r. w Ełku w 30. roku życia i w 4. roku kapłaństwa. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w parafii Lipsk nad Biebrzą i Augustów – pw. św. Jana Chrzciciela. Ciało zmarłego zostało złożone na cmentarzu parafialnym w Augustowie.

Śp. ks. mgr Jerzy Dzieniszewski, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 1998, nr 4, s. 108 [to samo: „Martyria” 1999, nr 1, s. 8]; W. Guzewicz, „Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 21–22; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

GÓRSKI WITOLD (1944–1998)

Urodził się 25 listopada 1944 r. w Lipówce k. Suwałk (parafia Raczki). Studia filozoficzno-teologiczne odbył w Wyższym Seminarium Metropolitalnym w Warszawie i Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży. Świecenia kapłańskie przyjął 24 maja 1975 r. w Łomży z rąk bpa Mikołaja Sasinowskiego, biskupa łomżyńskiego. Pracował jako wikariusz i katecheta w Zawadach Kościelnych, Sokolach, Czarni Myszynieckiej, Puńsku, Małym Płocku, Stawiskach, Miastkowie, Porytym i Bargłowie Kościelnym. W 1976 r. wyjechał na misję do Afryki (Zambia, misja w Mpunde). Wyczerpany chorobą (malaria) powrócił z misji po czterech latach (1980). Przez wiele lat leczył się w specjalistycznych szpitalach zakaźnych. W latach 1990–1993 był proboszczem parafii pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Żylinach, a od 1 lipca 1993 r. proboszczem parafii pw. Matki Bożej Różańcowej w Bajtkowie. Zmarł tragicznie (porażony prądem) 17 grudnia 1998 r. w Bajtkowie. Uroczystości żałobne odbyły 19 grudnia 1998 r. w kościele parafialnym w Bajtkowie. Po liturgii żałobnej ciało zmarłego przewieziono do Raczek, gdzie po Mszy św. pogrzebowej złożono je w grobowcu rodzinnym na parafialnym cmentarzu.

Śp. ks. kanonik mgr Witold Górski, „Kronika Urzędowa Diecezji Elckiej” 1998, nr 4, s. 109; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji elckiej (1992–2017)*, Elk 2017, s. 27; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Elk 2018.

LACHOWICZ ZDZISŁAW KAZIMIERZ (1944–1998)

Urodził się 30 maja 1944 r. w Poddębicach, parafia Kruszyn (diecezja włocławska), w rodzinie Franciszka i Janiny z domu Kolibowskiej. Ukończył Szkołę Podstawową w Kruszynie i Liceum Ogólnokształcącym im. Jana Kasprowicza w Inowrocławiu (matura w 1962 r.). Bezpośrednio po maturze wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego we Włocławku. Po czterech latach formacji przerwał naukę, by podjąć studia na Wydziale Filologii Klasycznej Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. W 1973 r. otrzymał dyplom magistra filologii klasycznej. Zaraz potem podjął starania o dokończenie studiów filozoficzno-teologicznych w Wyższym Seminarium Duchownym „Hosianum” w Olsztynie. Święcenia kapłańskie przyjął 20 czerwca 1976 r. z rąk bpa Józefa Drzazgi, biskupa warmińskiego. Był wikariuszem w parafii pw. Niepokalanego Poczęcia NMP w Hławie (1976–1978) oraz pw. św. Mikołaja w Elblągu (1978–1984). 3 kwietnia 1984 r. został proboszczem w Olszewie Węgorzewskim (od 8 kwietnia 1986 r. był równocześnie kapłanem Szpitala Psychiatrycznego w Rudziszkach). Następnie został mianowany proboszczem parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Gąskach (30 sierpnia 1992 r.). Oprócz pracy duszpasterskiej prowadził wykłady z języka łacińskiego w Wyższym Seminarium Duchownym w Elku, a także w Instytucie Jana Pawła II w Elblągu (tu z kolei wykładał historię sztuki). Był odznaczony m.in. godnością kanonika honorowego Kapituły Katedralnej w Elku (1992). Zmarł 16 sierpnia 1998 r. w Ciechocinku. Pogrzeb odbył się w Gąskach 19 sierpnia 1998 r. i tu też został pochowany na miejscowym cmentarzu.

Śp. ks. kanonik mgr Zdzisław Kazimierz Lachowicz, „Kronika Urzędowa Diecezji Elckiej” 1998, nr 3, s. 87; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 163; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji elckiej (1992–2017)*, Elk 2017, s. 38–39; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Elk 2018.

1999

BURZYŃSKI EDMUND (1938–1999)

Urodził się 14 czerwca 1938 r. w Kuleszkach, na terenie parafii Miastkowo (diecezja łomżyńska), w rodzinie Jana i Marianny z domu Przychodzień. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnej miejscowości (1954), po czym kształcił się w Zasadniczej Szkole Zawodowej w Oddziale Malarstwa w Częstochowie. Po ukończeniu szkoły zawodowej zdał do liceum ogólnokształcącego w Warszawie. Świadectwo dojrzałości uzyskał w 1961 r., po czym swoje kroki skierował do Wyższego Seminarium Metropolitalnego w Warszawie (1961–1964). Dalsze

studia seminaryjne kontynuował w Wyższym Seminarium Duchownym w Łomży (1964–1967). Święcenia kapłańskie przyjął 20 maja 1967 r. z rąk bpa Czesława Falkowskiego, biskupa łomżyńskiego. Pracował jako wikariusz i katecheta w kilku parafiach – Wigry (1967–1968), Kleczkowo (1968–1969), Bakałarzewo (1969), Rygałówka (1969–1970), Zalas (1970–1972), Czerwin (1972–1977), Płonka Kościelna (1977–1981), Łomża (1981–1982) oraz Jedwabne (1982–1987). W lipcu 1987 r. został mianowany administratorem parafii w Pawłówce, a w listopadzie tegoż samego roku – proboszczem. Dziesięć lat później, tj. 1 października 1997 r., został proboszczem parafii w Szczepkach. Był odznaczony m.in. godnością kanonika honorowego Sejneńskiej Kapituły Kolegiackiej (1994). Zmarł na niewydolność serca 12 sierpnia 1999 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w parafii Szczepki, po czym ciało kapłana spoczęło na miejscowym cmentarzu parafialnym.

K. Łatak, *Śp. ks. kan. Edmund Burzyński*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 1999, nr 3–4, s. 90–91; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 13–14; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

PARAKIEWICZ ZENON (1947–1999)

Urodził się 3 maja 1947 r. w Ołksnie (parafia Rykszany) na Litwie, w rodzinie Zenona i Heleny z domu Kaczko. W 1956 r. przybył wraz z rodzicami do Polski, zamieszkując w miejscowości Smolany. Trzy lata później, tj. w 1959 r., przeniósł się wraz z rodziną na Śląsk, do Bystrzycy Górnej. Tam ukończył szkołę podstawową i rozpoczął naukę w Liceum Ogólnokształcącym w Świdnicy. W 1962 r. rodzina przeniósła się z powrotem na Suwalszczyznę, tj. do Puńska. W miejscowości tej kontynuował naukę w Liceum Ogólnokształcącym i tu też zdał maturę w 1965 r. Bezpośrednio po tym swoje kroki skierował do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży. W trakcie formacji seminaryjnej został powołany do służby wojskowej w Bartoszycach. Po powrocie z wojska i dokończeniu formacji seminaryjnej przyjął święcenia kapłańskie 28 maja 1972 r., w kościele parafialnym w Kolnie, z rąk bpa Mikołaja Sasinowskiego, biskupa łomżyńskiego. Pracował jako wikariusz i katecheta w kilku parafiach – Słucz (1972–1973), Burzyn (1973–1974), Zawady (1974–1975), Sejny (1975–1981), Łapy (1981–1983), Bargłów (1983–1984), Łomża-katedra (1985–1986) oraz jeszcze raz Sejny (1986–1994). W 1984 r. przez kilka miesięcy pełnił obowiązki administratora parafii Wólka Karwowska z siedzibą w Prusce. 6 sierpnia 1994 r. został mianowany proboszczem parafii pw. św. Anny w Gibach. Odznaczony był m.in. godnością kanonika honorowego Sejneńskiej Kapituły Kolegiackiej (1995). Jako że znał biegle język litewski, przez wiele lat był duszpasterzem Litwinów w Sejnach i okolicach. Zmarł 30 czerwca 1999 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w Gibach, po czym ciało zmarłego kapłana spoczęło na miejscowym cmentarzu parafialnym.

K. Łatak, *Śp. ks. kan. Zenon Parakiewicz*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 1999, nr 1–2, s. 108–109; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 47–48; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

PRZEKOP EDMUND (1937–1999)

Urodził się 17 listopada 1937 r. w miejscowości Woźnawieś, w parafii rajgrodzkiej (ówczesna gmina Pruska, powiat grajewski). Rodzice jego – Teofil i Zofia z domu Grabowa – zajmowali się gospodarstwem rolnym. Naukę w szkole podstawowej rozpoczął w 1945 r. w rodzinnej miejscowości, a ukończył w Szkole Podstawowej nr 1 w Elku. Tu też uczęszczał do Liceum Ogólnokształcącego. Po zdaniu egzaminu dojrzałości w 1954 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie. Ukończył je w 1959 r., ale ze względu na brak wymaganego przez prawo kościelne odpowiedniego wieku, święcenia kapłańskie otrzymał dopiero 25 maja 1960 r. Jako neoprezbiter pracował przez kilka miesięcy w Elku (1960), a następnie w Ostródzie (1960), Lidzbarku Warmińskim (1961) i Elblągu (1962). W latach 1962–1964 odbył studia specjalistyczne z prawa kanonicznego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim. W 1964 r. uzyskał stopień licencjata prawa kanonicznego, a dwa lata później na podstawie pracy pt. *Kapituła kolegiacka w Dobrym Mieście. Powstanie i organizacja prawna oraz działalność do roku 1429* – stopień doktora tejże dyscypliny naukowej. Równocześnie pracował w warmińskiej kurii biskupiej jako wizytator nauczania religii oraz referent do spraw radia, kina i telewizji. W 1969 r. został zwolniony z obowiązków w diecezji i przeniósł się na stałe do Lublina, gdzie objął stanowisko starszego asystenta na Wydziale Prawa Kanonicznego. Stopień naukowy doktora habilitowanego nauk prawnych otrzymał w 1973 r. na podstawie dorobku oraz rozprawy habilitacyjnej pt. *Nielegalność wyborów patriarchów wschodnich w I tysiącleciu*. W latach 1975–1983 był kierownikiem Katedry Prawa Kościołów Wschodnich KUL. Jednocześnie pełnił funkcję Konsultora Papieskiej Komisji do spraw Reformy Kodeksu Prawa Kanonicznego dla Katolickich Kościołów Wschodnich. Był też m.in. członkiem Międzynarodowego Stowarzyszenia Prawa Kościołów Wschodnich z siedzibą w Wiedniu i członkiem Towarzystwa Naukowego KUL. Od 1984 r. uczestniczył w pracach Towarzystwa Cousociatio Internationalis Studio Iuris Canonici Promovendo. W latach 1997–1998 pełnił urząd prorektora Wyższej Szkoły Suwalsko-Mazurskiej w Suwałkach. W sumie pod jego kierunkiem powstały 34 prace magisterskie, 16 prac licencjackich oraz 6 rozpraw doktorskich. Jako recenzent uczestniczył 6 razy w obronie prac doktorskich poza KUL, 12 razy we własnej uczelni oraz jeden raz w przewodzie habilitacyjnym (bpa Sawy Hrycuniaka w CHAT w Warszawie). Ponadto brał udział w licznych międzynarodowych sympozjach poświęconych prawu kanonicznemu Kościołów wschodnich (także poza granicami Polski). Obok pracy naukowo-dydaktycznej ks. Przekop udzielał się jako prawnik w sądzie kościelnym w Olsztynie. W życiorysie ks. Przekopa odnaleźć można także wątek niemiecki. Przez prawie pięć lat przebywał on poza Polską, w diecezji Paderborn. Tu pracował jako obrońca węzła małżeńskiego i administrator jednej z parafii. Odznaczony był wieloma godnościami i zaszczytami, m.in. godnością Szambelana Jego Świątobliwości (1989) i Prałata Honorowego Jego Świątobliwości (1993). Po utworzeniu diecezji elckiej w 1992 r. został inkardynowany (na własną prośbę) do tejże diecezji, a biskup elcki (Wojciech Ziemba) powierzył mu obowiązki profesora prawa kano-

nicznego w Wyższym Seminarium Duchownym w Ełku i Diecezjalnym Kolegium Teologicznym w Ełku, promotora I Synodu Diecezji Ełckiej oraz oficjała Sądu Biskupiego. W centrum zainteresowań badawczych ks. Przekopa znalazły się dzieje Kościołów wschodnich (głównie instytucji patriarchatu), kwestie współczesnej kanonistyki wschodniej, zagadnienia związane z sakramentologią i ekumenizmem oraz problematyka kanoniczno-duszpasterska. Tym zagadnieniom poświęcił m.in. kilka swoich publikacji książkowych, np. *Rzym a katolickie patriarchaty Wschodu w I tysiącleciu* (Lublin 1973), *Pozycja prawna patriarchy wschodniego Kościoła katolickiego* (Lublin 1976), *Wschodnie patriarchaty starożytne* (Warszawa 1984), *Rzym – Konstantynopol. Na drogach podziału i pojednania* (Olsztyn 1987), *Przewodnik duszpasterski według Kodeksu Jana Pawła II* (Olsztyn 1990). Ogółem dorobek naukowy ks. Przekopa obejmuje ok. 150 publikacji, w tym 6 pozycji książkowych i 80 artykułów naukowych. Zmarł na chorobę nowotworową w szpitalu w Białymstoku 18 października 1999 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 21 października tegoż roku w katedrze ełckiej, po czym ciało kapłana spoczęło w grobowcu rodzinnym na cmentarzu komunalnym w Ełku.

J. Wojtkowski, *Kazanie [wygłoszone podczas Mszy św. pogrzebowej w katedrze ełckiej dnia 21 października 1999 r.]*, „Martyria” 1999, nr 11, s. 6–7; K. Łatak, *Śp. ks. prał. prof. dr hab. Edmund Przekop*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 1999, nr 3–4, s. 92–94; W. Guzewicz, *Wykaz publikacji ks. prof. Edmunda Przekopa*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 2004, nr 3–4, s. 128–140; tenże, *Zarys życia i działalności naukowo-dydaktycznej ks. Edmunda Przekopa*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 2004, nr 1–2, s. 144–150; *Profesor i przyjaciel. Ks. Edmund Przekop (1937–1999)*, pod red. W. Guzewicza, „Episteme” 47(2005); tenże, *Przekop Edmund (1937–1999)*, w: *Słownik polskich teologów katolickich 1994–2003*, pod red. J. Mandziuka, t. 9, Warszawa 2006, s. 526–530; *Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Ludzie – nauka – struktura. Stan na 15 czerwca 2010 r.*, pod red. L. Fiejdasza, P. Stanisza, E. Szczota, Lublin 2010, s. 176–182, 205; W. Guzewicz, *Przekop Edmund*, „Encyklopedia Katolicka”, t. 16, Lublin 2012, kol. 637; tenże, *„Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...”. Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 50–53; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018; tenże, *Wkład duchowieństwa diecezji ełckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Ełkie” 20(2018), nr 2, s. 205–219; tenże, *Talent i trud. Potencjał naukowy duchowieństwa diecezji ełckiej w latach 1992–2017*, Olsztyn 2021, s. 123–132.

2000

ADAMCZYK TADEUSZ STEFAN (1931–2000)

Urodził się 13 sierpnia 1931 r. w Sierzawach, gmina Pawłów, na terenie parafii Brzostków, w diecezji kieleckiej, w rodzinie rolników Władysława i Zofii z domu Kępa. Szkołę podstawową ukończył w rodzinnej miejscowości, po czym kształcił się w Liceum Ogólnokształcącym w Starachowicach. W 1948 r., po ukończeniu III klasy, przeszedł do Niższego Seminarium Duchownego w Olsztynie. W czerwcu 1950 r. uzyskał świadectwo dojrzałości i zaraz potem wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie. Święcenia kapłańskie przyjął 24 czerwca 1956 r. z rąk bpa Marina Jankowskiego, biskupa pomocniczego

diecezji siedleckiej. Bezpośrednio po święceniach, przez dwa lata, pracował jako wikariusz w parafii pw. św. Józefa w Olsztynie. W lipcu 1958 r. posłany został do Pisanicy, gdzie organizował parafię i był jej pierwszym proboszczem. W latach 1972–1985 duszpasterzował jako administrator parafii w Bisztyнку. Pełnił tam również obowiązki kapelana w Państwowym Domu Pomocy Społecznej dla Dzieci. 20 marca 1985 r. otrzymał nominację na proboszcza parafii pw. św. Antoniego Padewskiego w Baniach Mazurskich. Odznaczony był m.in. godnością kanonika gremialnego Kapituły Sambijskiej (1989). Zmarł na plebanii w Baniach Mazurskich 30 marca 2000 r. i tu też – po uroczystościach pogrzebowych – został pochowany na miejscowym cmentarzu.

K. Łatak, *Ksiądz Stefan Tadeusz Adamczyk*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 2000, nr 1–2, s. 140–141; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 7; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 10; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

DZIERMEJKO IGNACY (1927–2000)

Urodził się 30 sierpnia 1927 r. w miejscowości Krejwiany (parafia Wizajny), w rodzinie polsko-litewskiej Ignacego i Elżbiety z domu Kalinowskiej. Do 1939 r. ukończył cztery klasy szkoły powszechnej, a po wojnie gimnazjum w Suwałkach, gdzie otrzymał tzw. małą maturę. Następnie swoje kroki skierował do Niższego Seminarium Duchownego w Olsztynie. Tu, w 1948 r., uzyskał świadectwo dojrzałości i został przyjęty do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie. W 1950 r. przeniósł się do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży (przyjęto go tam na trzeci rok studiów). Święcenia kapłańskie otrzymał 21 czerwca 1953 r. z rąk bpa Czesława Falkowskiego, ówczesnego biskupa łomżyńskiego. Był wikariuszem i katechetą w parafiach: Rosochate, Ostrołęka, Stawiski, Brok i Łomża. W lipcu 1967 r. został mianowany administratorem (a we wrześniu tego samego roku proboszczem) parafii pw. Wniebowzięcia NMP w Puńsku. Od 1973 r. pełnił funkcję wicedziekana dekanatu sejneńskiego. Odznaczony był m.in. godnością Prałata Honorowego Jego Świątobliwości oraz kanonika gremialnego Kapituły Kolegiackiej Sejneńskiej. W diecezji ełckiej pełnił m.in. funkcję wikariusza biskupiego dla wiernych społeczności litewskiej. Był m.in. budowniczym kościoła w Widugierach (w latach dziewięćdziesiątych ubiegłego stulecia kościół ten stał się zarzewiem konfliktu litewskiego, doszło nawet do jego profanacji i otwarto go z powrotem dopiero w 1994 r.). W 1993 r. złożył rezygnację z pełnienia urzędu proboszcza w Puńsku. Jako emeryt zamieszkał w Suwałkach. Nadal jednak – w miarę możliwości – udzielał się duszpasterstwo w okolicznych parafiach, służył wiernym zwłaszcza w konfesjonale. Zmarł w szpitalu suwalskim w nocy z 26 na 27 listopada 2000 r. Po uroczystościach pogrzebowych w kościele pw. św. Aleksandra w Suwałkach został pochowany na miejscowym cmentarzu parafialnym.

Nie jestem Litwinem, nie jestem Polakiem..., z ks. Ignacym Dziermejką rozmawia Krzysztof Renik, „Przegląd Powszechny” 1990, nr 7–8, s. 60–70; J. Sikora, *Ksiądz prałat Ignacy Dziermejko*, „Kronika Urzędowa Diecezji Elckiej” 2000, nr 3–4, s. 74–76; K. Tarka, *Działania Służby Bezpieczeństwa wobec księdza Ignacego Dziermejki – duszpasterza Litwinów w Polsce*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 2012, nr 1, s. 79–93; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji elckiej (1992–2017)*, Elk 2017, s. 22–23; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Elk 2018.

MAŃCZUK HENRYK (1958–2000)

Urodził się 21 czerwca 1958 r. w Augustowie, w rodzinie robotniczej Józefa i Waławy z domu Andruszkiewicz. Do szkoły podstawowej uczęszczał w rodzinnej miejscowości (1966–1974), po czym kształcił się w Szkole Zawodowej (zdobywając zawód murarza) i Technikum Budowlano-Elektrycznym w Augustowie. Maturę zdał w 1979 r., po czym swoje kroki skierował do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży. Studia filozoficzno-teologiczne ukończył w 1985 r., przyjmując święcenia kapłańskie 1 czerwca tegoż roku, w katedrze łomżyńskiej, z rąk bpa Juliusza Paetza, biskupa łomżyńskiego. Był wikariuszem i katechetą w następujących parafiach: Kołaki Kościelne, Słucz, Dąbrowa Wielka oraz Suwałki (pw. Świętych Apostołów Piotra i Pawła). 29 czerwca 1992 r. został posłany na probostwo nowo utworzonej wówczas parafii pw. bł. Anieli Salawy w Suwałkach. Zmarł tragicznie, na skutek wypadku samochodowego, w miejscowości Hałasy 8 lipca 2000 r. (w drodze na pogrzeb śp. Julii Ziemby, matki bpa Wojciecha Ziemby). Przeżył 42 lata, z tego w kapłaństwie 15. Uroczystości pogrzebowe odbyły się 11 lipca 2000 r. najpierw w kaplicy pw. bł. Anieli Salawy w Suwałkach, po czym ciało zmarłego kapłana zostało przewiezione do Augustowa i złożone na cmentarzu parafialnym w kwaterze kapłańskiej.

K. Łatak, *Ksiądz Henryk Mańczuk*, „Kronika Urzędowa Diecezji Elckiej” 2000, nr 3–4, s. 70–71; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji elckiej (1992–2017)*, Elk 2017, s. 42–43; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Elk 2018.

SUCHECKI KAZIMIERZ (1948–2000)

Urodził się 15 kwietnia 1948 r. w Starym Myszyńcu (diecezja łomżyńska), w rodzinie rolniczej Franciszka i Marianny z domu Samsel. Szkołę podstawową ukończył w 1962 r., po czym kształcił się w Liceum Ogólnokształcącym w Łomży. Po maturze (1966) kontynuował jeszcze naukę w Studium Ekonomicznym w Ostrołęce. W 1968 r. podjął pracę w Banku Spółdzielczym w Myszyńcu, a następnie – jako księgowy – w tamtejszej Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska”. W latach 1970–1972 odbył zasadniczą służbę wojskową. W 1973 r. wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie. Święcenia kapłańskie przyjął 17 czerwca 1979 r. z rąk bpa Józefa Glempa, biskupa warmińskiego. Po święceniach pracował jako wikariusz i katecheta w następujących parafiach: pw. św. Jakuba w Olsztynie (1979–1983), pw. św. Piotra i Pawła w Węgorzewie (1983–1984) – tu był także kapelanem szpitala i PDPS,

pw. św. Andrzeja Boboli w Białej Piskiej (1984–1988), pw. św. Piotra i Pawła w Reszlu (1988–1989). 1 lipca 1989 r. został mianowany proboszczem parafii pw. Matki Bożej Królowej Polski w Miłkach. Zmarł nagle, na skutek rozległego zawału serca, 1 sierpnia 2000 r. w Miłkach, mając niespełna 53 lata życia. Uroczystości pogrzebowe odbyły się najpierw w parafii, w której pracował, a następnie w Myszyńcu – skąd pochodził. Ciało zmarłego kapłana zostało złożone na myszyńskim cmentarzu parafialnym, w grobie rodzinnym.

K. Łatak, *Ksiądz Kazimierz Suhecki*, „Kronika Urzędowa Diecezji Elckiej” 2000, nr 3–4, s. 72–73; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 270; W. Guzewicz, „Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji elckiej (1992–2017)*, Elk 2017, s. 62–63; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji elckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Elk 2018.

2001

KACZOROWSKI KAZIMIERZ (1931–2001)

Urodził się 4 marca 1931 r. w miejscowości Jagłowo, parafia Suchowola (ówczesna archidiecezja wileńska). Rodzice jego, Ignacy i Antonina z domu Bielawska, zajmowali się prowadzeniem gospodarstwa rolnego. W 1935 r. wraz z rodziną przeniósł się do miejscowości Karpowicze, gmina Jaświły, powiat Białystok. Tu uczęszczał do szkoły powszechnej, a po zakończeniu II wojny światowej kształcił się kolejno w gimnazjum w Janowie, Suchowoli oraz Grajewie. Świadectwo maturalne otrzymał w 1950 r., po czym wstąpił do Wyższego Seminarium Duchownego w Łomży. Świecenia kapłańskie przyjął 3 lipca 1955 r. z rąk bpa Czesława Falkowskiego, biskupa łomżyńskiego. Bezpośrednio po święceniach został skierowany na placówką wikariuszowską do Kolna. Przepracował tam niespełna rok, po czym rozpoczął studia na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, gdzie po trzech latach uzyskał dyplom magistra z teologii moralnej (1959). Po powrocie ze studiów był wikariuszem i katechetą w parafii Ostrów Mazowiecka, Czyżew, Zambrów, Suwałki oraz Łomża. Na tej ostatniej parafii pełnił też funkcję diecezjalnego referenta Duszpasterstwa Młodzieży Akademickiej. W lutym 1972 r. został mianowany proboszczem w Drozdowie, a dwa lata później, tj. 3 kwietnia 1974 r. – proboszczem w Raczkach. Był m.in. wicedziekanem dekanatu pw. św. Piotra i Pawła w Suwałkach oraz duszpasterzem Służby Zdrowia i referentem Duszpasterstwa Rodzin w tymże dekanacie. Odznaczony był m.in. godnością kanonika honorowego Kapituły Kolegiackiej Sejneńskiej (1986), kanonika gremialnego tejże kapituły (1992) oraz Prałata Honorowego Jego Świątobliwości Jana Pawła II (1996). Przeszedł na emeryturę 1 lipca 2001 r. Zmarł niedługo potem, tj. 11 sierpnia 2001 r. i został pochowany na miejscowym cmentarzu parafialnym w Raczkach. W dowód zasług, jakie miał na polu duszpastersko-organizacyjnym, poświęcona została mu jedna z ulic Raczek.

W. Wielgat, *Ksiądz prałat mgr Kazimierz Kaczorowski*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 2001, nr 3–4, s. 102–104; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 31–32; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

PYKAŁO MIECZYŚLAW (1931–2001)

Urodził się 27 listopada 1931 r. w Lachowie (diecezja łomżyńska), w rodzinie nauczycielskiej Bolesława i Stanisławy z domu Biedrzyckiej. Naukę w szkole podstawowej rozpoczął w 1938 r. w Lachowie, a ukończył w 1945 r. w Kielcach Starych, dokąd przeprowadzili się jego rodzice w 1939 r. W 1945 r. został przyjęty do Liceum Ogólnokształcącego w Kolnie. Po roku nauki wraz z rodziną przeniósł się do Pisz, gdzie kontynuował szkołę średnią w miejscowym liceum. W tym ostatnim liceum uzyskał też świadectwo dojrzałości (1951). Bezpośrednio po maturze złożył dokumenty i został przyjęty do Wyższego Seminarium Duchownego „Hosianum” w Olsztynie. Studia filozoficzno-teologiczne ukończył w 1957 r., przyjmując święcenia kapłańskie (15 czerwca) z rąk bpa Tomasza Wilczyńskiego, biskupa warmińskiego. Po święceniach pracował jako wikariusz i katecheta w parafii Świętajno k. Szczytna. W październiku 1958 r. otrzymał nominację na administratora parafii Kumielsk. Tu duszpasterzował do 1969 r., po czym został skierowany na równorzędne stanowisko do parafii Turośl (20 marca). Na tej ostatniej placówce posługiwał do ostatnich dni swojego ziemskiego życia. W 1994 r. odznaczony został godnością kanonika gremialnego Kapituły Kolegiackiej Sambijskiej z siedzibą w Gołdapi. Zmarł w szpitalu w Pisz 11 listopada 2001 r. Uroczystości pogrzebowe odbyły się w parafii Turośl i tam też został pochowany na miejscowym cmentarzu parafialnym.

K. Łatak, *Ksiądz kanonik Mieczysław Pykało*, „Kronika Urzędowa Diecezji Ełckiej” 2001, nr 3–4, s. 105–106; A. Kopiczko, *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007, s. 240; W. Guzewicz, „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017, s. 54; tenże, *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.

BIBLIOGRAFIA

- Guzewicz W., „*Powiedz ludziom, niech więcej nie płaczą...*”. *Słownik biograficzny zmarłych księży diecezji ełckiej (1992–2017)*, Ełk 2017.
- Guzewicz W., *Encyklopedia parafii i kościołów diecezji ełckiej. T. I (Augustów – Janówka)*, Ełk 2024.
- Guzewicz W., *Encyklopedia parafii i kościołów diecezji ełckiej. T. II (Jeleniewo – Ruciane-Nida)*, Ełk 2025.
- Guzewicz W., *Encyklopedia parafii i kościołów diecezji ełckiej. T. III (Rutka-Tartak – Żytkiemy)*, Ełk 2025.
- Guzewicz W., *Katalog duchowieństwa diecezji ełckiej. Zmiany administracyjno-personalne w latach 1992–2017*, Ełk 2018.
- Guzewicz W., *Przekop Edmund (1937–1999)*, w: *Słownik polskich teologów katolickich 1994–2003*, pod red. J. Mandziuka, t. 9, Warszawa 2006, s. 526–530.
- Guzewicz W., *Przekop Edmund*, „Encyklopedia Katolicka”, t. 16, Lublin 2012, kol. 637.

- Guzewicz W., *Talent i trud. Potencjał naukowy duchowieństwa diecezji ełckiej w latach 1992–2017*, Olsztyn 2021.
- Guzewicz W., *Wkład duchowieństwa diecezji ełckiej w rozwój intelektualny Polski i regionu (Część 1: Dorobek piśmienniczy)*, „Studia Ełckie” 2018, nr 2, s. 205–219.
- Kopiczko A., *Duchowieństwo katolickie diecezji warmińskiej. Część 2: Słownik*, Olsztyn 2007.
- Profesor i przyjaciel. Ks. Edmund Przekop (1937–1999)*, pod red. W. Guzewicza, „Episteme” 47(2005).
- Tarka K., *Działania Służby Bezpieczeństwa wobec księdza Ignacego Dziermejki – duszpasterza Litwinów w Polsce*, „Komunikaty Mazursko-Warmińskie” 2012, nr 1, s. 79–93.
- Wydział Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL. Ludzie – nauka – struktura. Stan na 15 czerwca 2010 r.*, pod red. L. Fiejdasza, P. Stanisza, E. Szczota, Lublin 2010, s. 176–182, 205.